

مسوولیت مدنی از مصادیق عدالت اجتماعی

یکی از این قوانین قانون مسوولیت مدنی است که همیشه دارای ابهام بوده است. پذیرش اصل مسوولیت مدنی دولت ناشی از اعمال اجرایی، سابقه‌ای به قدمت تصویب قانون مسوولیت مدنی ۱۳۳۹ دارد که برای اولین‌بار ایران مسوولیت مدنی دولت و مامورانش را مورد پذیرش قرار داد. یعنی مهم‌ترین ملاک‌ها برای تحقق مسوولیت مدنی ناشی از اعمال اجرایی ماده ۱۱ قانون مسوولیت مدنی است که بنا بر ادعای کارشناسان حقوقی و در مقالات متعددی که وجود دارد نشان‌دهنده ابهامات فراوانی در این قانون است. به موجب این ماده قانونی کارمندان دولت و شهرداری‌ها و موسسات وابسته به آنها که به مناسبت انجام وظیفه عمدا یا در نتیجه بی‌احتیاطی خساراتی به اشخاص وارد کنند، شخصا مسوول جبران خسارت وارده هستند، ولی هرگاه خسارت وارده مستند به‌عمل آنان نبوده و مربوط به نقص وسایل اداره و موسسات مزبور باشد، در این صورت خسارت برعهده اداره یا موسسه مربوط است. بنابراین مطابق ماده ۱۱، تحقق مسوولیت مدنی دولت منوط به حصول دوشرط است: اول آنکه ورود خسارت مستند به کارمند یا ناشی از تقصیر وی نباشد. دوم آنکه ناشی از نقص وسایل اداری باشد. نقص وسایل اداری نیز خود مفهومی مبهم است که تاکنون بحث‌های فراوانی در این خصوص شده است. با توجه به آنچه گذشت، می‌توان گفت مشکل اصلی تحقق عدالت اجتماعی در حقوق مدنی، تعیین مسوول برای جبران خسارت زیان‌دیده است. یکی از مهم‌ترین مواردی که در این‌باره می‌توان نام برد، در صورتی است که علم اجمالی‌ای پیدا شود که ورود خسارت از طریق یک سبب نامعین از بین چند سبب محصور وجود دارد که نظریه‌های گوناگونی ارایه شده است و هرکدام از این نظریه‌ها و رویه‌های اتخاذشده با ایرادهای خاص خود روبه‌روست، به‌گونه‌ای که نمی‌توان هیچ‌کدام از آنها را روشنی جامع و منطبق با اصول حقوقی و عدالت دانست. نکته قابل‌توجهی که در این میان وجود دارد این است که با وجود ابهامات و نواقصی که در قانون مسوولیت مدنی وجود دارد شهرداری تهران و شورای شهر تاکنون هیچ اقدام جدی دیگری درخصوص اصلاح قوانین مسوولیت مدنی نداشته است. با عنایت به موارد مطروحه می‌توان دریافت که قوانین ایران حمایت کافی و شایسته را از زیان‌دیده در قبال به‌عمل نیاورده و به زیان‌دیده تنها حق مراجعه به کارمند و عامل مستقیم زیان را اعطاء کرده و مسوولیت مدنی موسسه عمومی غیردولتی شهرداری را امری استثنایی و دارای قیود بسیار دانسته است که نیازمند اصلاح و بازنگری و حتی پیش‌بینی مسوولیت محض و بدون تقصیر در راستای تأمین هرچه بیشتر حقوق زیان‌دیده و برقراری عدالت اجتماعی خواهد بود.

جای پایش همیشه در اصفهان می‌ماند

...به کارش ادامه داد و کلاس‌های درس سینما را برپا نگه داشت، دوستان بزرگی چون عباس گنجوی هر هفته برای تدریس از تهران به اصفهان می‌رفتند و حتی بعد از بیماری زاون در غیابش کلاس‌ها را ادامه دادند. زاون فوکاسیان یک شهروند معمولی یک شهر مهم ایران بود که عشقش به سینما و زنده‌نگه‌داشتن آن در زادگاهش باعث شده بود تبدیل به غولی شود که جای پایش برای همیشه در آن شهر باقی خواهد ماند. ای دوست عزیز روانت شاد و بدان که برای من حداقل یک‌خاطره مهم و دوست‌داشتنی خواهی بود. خوشحالم که به سبب بیماری خودم روزگار مرضی‌ات را ندیدم ولی در ذهن من همان مرد چاق با اندام متوسط کنار کلیسای جلفا باقی خواهی ماند با همان خنده مخصوص ریزت. صدای ریزش آبی زالت در روان همه دوستدارانت باقی خواهد ماند.

شرق: بحران آب و کم‌آبی هیچ‌یک از شهرهای کشور را در امان نگذاشته است. منطقه پنج کشور که شامل استان‌های خراسان‌شمالی، جنوبی و رضوی، یزد، کرمان و سیستان‌وبلوچستان است، یکی از بحران‌زده‌ترین مناطق کشور به‌شمار می‌رود که در این‌باره علیرضا رشیدیان، دبیر استان‌های منطقه پنج کشور و استاندار خراسان‌رضوی با اشاره به نشست استانداران منطقه با ریاست جمهوری، از تاکید او بر تنظیم سند ملی آب شرق کشور در رابطه با مشکلات حوزه آب در این منطقه خبر داد. این در حالی است که سیدهاشم بنی‌هاشمی، نماینده مشهد و کلات در گفت‌وگوی کوتاهی که با «شرق» داشت از جزئیات این طرح اظهار بی‌اطلاعی کرد و گفت: «احتمالا محور این طرح بر مبنای انتقال آب دریای عمان به دریاچه هامون و استان‌های منطقه ۵ کشور طراحی می‌شود.» این سخنان در حالی مطرح می‌شود که به‌گفته یک پژوهشگر حوزه آب، هرگونه انتقال آب از منطقه‌ای به منطقه دیگر به کل مردود است، زیرا علاوه‌بر بی‌نتیجه‌بودن و عدم همسویی با توسعه پایدار کشور هزینه بالایی را در زمان کمبود بودجه به دولت تحمیل می‌کند و در این بین تنها نفع بخش‌های پیشنهاددهنده چنین طرح‌هایی برای بهره‌گیری از سوده‌های کلان در نظر گرفته شده است. در این میان مدیرکل دفتر حفاظت و بهره‌برداری منابع آب و امور مشترکین شرکت مدیریت منابع آب ایران نیز با اشاره به افزایش تخلیه آب زیرزمینی در کشور گفت: «۳۸میلیاردمترمکعب از کسری مخازن زیرزمینی کشور در هفت سال گذشته اتفاق افتاده است. محمدعلی مصطفوی اظهار کرد: در حال حاضر ۵۵ درصد از آبی که در کشور مصرف می‌شود از آب زیرزمینی تأمین می‌شود، ۵۵درصد آب شرب مورد نیاز شهرها و ۸۰درصد روستاهای کشور از آب زیرزمینی است و سرانه آب در کشور ما با توجه به رشد جمعیت رو به کاهش است و در زمان حاضر به کمتر از هزارو ۷۰۰مترمکعب رسیده است. وی ادامه

داد: از تعداد ۶۰۹ دشت و محدوده مطالعاتی کشور، هم‌اکنون ۳۱۷ دشت جزو مناطق ممنوعه و بحرانی است که این تعداد در سال۹۲ حدود ۲۹۷ دشت بوده است. فاطمه ظفرنژاد، پژوهشگر حوزه آب در گفت‌وگو با «شرق» در بررسی علل ایجاد بحران آب در کشور گفت: طبیعت و خشکسالی، این کاهش بحرانی ذخایر آب کشور را پدید نیاورده است؛ چراکه آمار بارندگی درازمدت، روال ترسالی و خشکسالی معمول این سرزمین را نشان می‌دهد. کشاورزان نیز این کاهش شدید ذخایر آب را پدید نیاورده‌اند. اینکه می‌گویند بیش از ۹۰-۸۰درصد آب را کشاورزان به کار می‌برند کاملا نادرست و اشتباهی است که شاید تا بیش از دسترسی به آمار سدهای ساخته شده و آمار انتقال حبابه‌های کشاورزی دچار آن بودیم، اما دسترسی به آمار سدها این اشتباه ما تصمیم‌گیران و کارگزاران را آشکار کرد. مدیریت متمرکز آب از شش‌دهه پیش، انتقال حبابه کشاورزان و باغداران به کلان‌شهرها را با ساخت سد کرج و انتقال حبابه باغات و کشتزارهای کرج و شهریار به تهران آغاز کرد و در همه این سال‌ها باوجود

علی محمد باقری

تغییرات سیاسی، بخش بزرگی از حبابه کشاورزان به کلان‌شهرهای مصرف‌زده و صنایع و مصارف بی‌رویه آنها اختصاصی داده شد. ظفرنژاد با تاکید بر اینکه تجربه سدسازی برای کشور فاجعه به بار آورده است، گفت: این‌الگو دهه‌های طولانی ساخت‌وساز در آبخیزها و سدسازی را توسعه جلوه داد درحالی‌که پدران ما با تجربه تبخیر شدید آب از دریاچه سدها آن را کنار گذاشته بودند. آنها با آنکه توانایی ساخت سدهای قوسی (سد ایزدخواست فارس در دوره ساسانی یا توانایی ساخت سدهای بلند (سد کربت به ارتفاع ۶۰ متر بلندترین سد جهان به‌مدت ۶۰۰سال تا بیش از افتتاح سد هورور آمریکا در دهه ۴۰ قرن بیستم) را داشتند سدهای طولانی سدسازی را متوقف کردند. قنات‌ها را گسترش دادند که بدون تبخیر، آب را از سفره‌ها برداشت و بدون کاربرد نیوز در آبراهه‌های زیرزمینی هدایت می‌کرد و به مزارع می‌رساند. قنات تا مرز پایداری سفره، امکان برداشت آب را می‌دهد و بیش از آن نمی‌توان آب برداشت. بنابراین سفره‌ها سالم و پایدار می‌ماند. تا

۳۳درصد خانوارها زیر خط فقر مسکن قرار دارند

۹۴سال پس انداز برای خانه‌دارشدن

شرح	کم‌درآمدها	متوسط کل جامعه
نرخ مالکیت (درصد)	۵۹/۸	۶۶/۸
خانوار دار ای مسکن بی‌دوام (درصد)	۴۹	۱۹
شاخص توان‌پذیری بیهای مسکن (برابر)	۳۲	۱۲
دوره انتظار پس‌انداز (سال)	۹۴	۳۶
خانوار نیازمند پشتیبانی در سال ۹۱ (هزار خانوار)	۲۵۲۲	۳۳۵۰۰

بهای یک‌مسکن متعارف به درآمد سالانه آنها، که نباید از حدود پنج‌درصد تجاوز کند، به ۳۲برابر رسیده است. درنتیجه باید برای دستیابی به چنین مسکنی ۹۴سال پس‌انداز کند. حدود نیمی از کم‌درآمدها در خانه‌های شهری را تشکیل می‌دهد، که ۲/۶برابر متوسط جامعه شهری است.

به‌این‌ترتیب بیش از ۲/۵ میلیون خانوار نیازمند برنامه‌ای ویژه برای بهبودبیش‌زین به وضعیت سکونتی خویش‌اند. این برنامه ویژه نمی‌تواند محدود به حوزه مسکن باشد و انواع برنامه‌های توانمندسازی، تواناسازی و توسعه شهری را باید دربرگیرد.

براساس این گزارش، از حدود ۲/۵ میلیون خانوار کم‌درآمد نیازمند پشتیبانی در برنامه‌های مسکن، حدود یک‌میلیون خانوار دارای پوشش تأمین اجتماعی هستند، ۵۰۰هزار خانوار تحت‌پوشش کمیته امداد و بهزیستی قرار دارند، ۲۴۰هزار خانوار تحت‌پوشش صندوق بازنشستگی هستند و حدود ۸۰هزار خانوار تحت هیچ‌گونه پوشش بیمه‌ای و حمایتی قرار ندارند. این واقعیت ضرورت برپایی نظام فراگیر راه اجتماعی

اقتصاد

روحانی خواستار شد

تدوین سند ملی آب شرق کشور

پنج‌شش دهه پیش قنات مهم‌ترین شیوه تأمین آب در بخش‌های بزرگی از کشور به‌شمار می‌رفت و نزدیک به ۴۰هزار قنات، کشاورزی پایدار و امنیت غذایی این سرزمین را پشتیبانی می‌کرد. وی با اشاره به اینکه کمابیش همه رودها و آب‌های جاری ما در ۶۰سال گذشته به شیوه بسیار متمرکز و خشن مهار شده‌اند، افزود: این مدیریت خشن باوجود تاریخ درخشان مدیریت آب این سرزمین انجام شده است و با ساخت کشور در ۶۰۰سد، دیگر رودی نمانده که مهارنشده مانده باشد. دریاچه‌ها و تالاب‌ها خشکیده و فجایع اجتماعی، اقتصادی، زیستی و بهداشتی گسترده را برای جوامع بومی رقم زده است. این پژوهشگر حوزه آب با نگرانی از احتمال انتقال آب از دریای عمان به دریاچه هامون اظهار کرد: طرح شیرین‌کردن آب خزر و انتقال آن به ارومیه یا دشت‌های مرکزی یای... از ناپایدارترین و پرهزینه‌ترین و کم‌فایده‌ترین طرح‌هایی است که تاریخ ایران به‌خود دیده و هرازگاهی از سوی شرکت‌های منتفع در ساخت‌وساز مطرح و درباره آن رجزخوانی شده است. اما این طرح به‌هیچ‌روی با توسعه پایدار و نیز به‌هیچ‌روی با منافع ملی ما چه از دیدگاه اقتصادی -اجتماعی و چه از دیدگاه زیست‌محیطی همخوانی ندارد و باید با چنین طرح‌های غیراصولی ا مقابله کرد.

وی با بیان اینکه ارایه پیشنهادی مبنی بر طرح زنده‌کردن قنات‌ها و بهره‌گیری دوباره از آنها در استان‌هایی همچون کرمان، سیستان‌وبلوچستان و استان‌هایی با خشکسالی بالا بهترین گزینه مقابله با بحران آب است، تصریح کرد: هرگونه انتقال آب از منطقه‌ای به منطقه دیگر به‌کل مردود است، زیرا علاوه‌بر بی‌نتیجه‌بودن و همسو نبودن با توسعه پایدار کشور هزینه بالایی را در زمان کمبود بودجه به دولت تحمیل می‌کند و در این‌بین تنها نفع بخش‌های پیشنهاددهنده چنین طرح‌هایی برای بهره‌گیری از سوده‌های کلان در نظر گرفته شده است.

رکود در بازار مسکن است که تولیدکنندگان ر دچار مشکل کرده، اما این مساله نباید مساله اصلی دولت باشد. هرچند ایجاد رونق در بازار مسکن می‌تواند در اشتغالزایی بسیار مفید واقع شود و مشکل کنونی بسیاری را تا حدودی برطرف کند. اما به هر صورت نباید به این بهانه با تزریق نقدینگی به این بازار قیمت‌های مسکن را بیش از این افزایش داد. آن چیزی که اکنون در کشور مشکل ایجاد کرده، ساخت بیش از اندازه خانه‌های گران است که هیچ همخوانی‌ای با نیاز جامعه ندارد. سازندگان مسکن بی‌توجه به نیازهای دک‌های یک، دو و سه خانه‌ایی با ابعاد بزرگ و گران تولید کرده‌اند که این اقشار توان خرید آن را ندارند. در این میان دولت باید حتماً فکری به حال این اقشار کم‌درآمد کند و با اختصاص یارانه به این افراد مشکل را تا حدودی حل کند، زیرا دهک‌های بالای جامعه توان حل مشکل مسکن را دارند چراکه اگر کم از رکود در بازار مسکن ناراضی‌اند برای خانه‌های دوم و سوم است که برای اجاره و فعالیت‌های دیگر اختصاص داده‌اند و سود کمی نصیبشان می‌کند. دولت می‌تواند با راهکارهایی از جمله پرداخت یارانه به اجاره، خرید خانه و اعطای وام‌های ارزان‌قیمت به این قشر از جامعه کمک کند. هرچند در این روش دولت به نوعی متضرر می‌شود اما این مسوولیت برعهده دولت نهاده شده است. راهکار دیگر زیر مقابله با افزایش قیمت مسکن و اجاره خواهد بود، چراکه اگر دولت در گذشته با چنین افزایش قیمت افسارگسیخته مبارزه می‌کرد با بحران مسکن به شکل امروزی مواجه نبودیم. در گذشته یی سیاست‌های دولت بسیار به مساله مسکن که یکی از اساسی‌ترین نیازهای بشر است، آسیب زد و اکنون باید برای بحران آن اقدامات گسترده‌ای در دستور کار قرار داد.

پیش‌بینی «کشتی‌آرای» از آینده طلا		
طلای سکه	قیمت	تغییر
طرح جدید	۹۹۱۰۰۰	↑
طرح قدیم	۹۸۳۰۰۰	↑
نیم‌سکه	۴۹۸۰۰۰	↑
ربع‌سکه	۲۷۳۰۰۰	↑
گرمی	۱۷۲۵۰۰	↓
گرم ۱۸ عیار	۱۰۰۶۱۰	↓
اونس طلا (دلار)	۱۲۱۰	↑

شرق: روز گذشته اونس طلا در بازارهای جهانی با چهاردلار افت قیمت تا مرز هزارو ۲۰۳ دلار پایین آمد. به گزارش کینتکو، این قیمت نسبت به قیمت روز گذشته ۳۵/۰درصد افت داشته است. قیمت کنونی این فلزگران‌بها نسبت به متوسط قیمت یک‌ماه گذشته ۸۹/۹دلار و نسبت به متوسط قیمت یک‌سال گذشته آن ۱۲۰دلار پایین‌تر است. روز پنجشنبه قیمت هر اونس طلا در بازارهای جهانی هزارو ۲۱۰دلار بود. ریزش قیمت اونس طلا در بازارهای داخلی نمود نیافت، به این دلیل که بازار تهران با اونس هزارو ۲۱۰دلار بسته شد. در هفته گذشته به‌طور متوسط قیمت طلا ۱۳دلار کاهش یافت که علت اصلی آن قوی‌شدن قیمت دلار در بازارهای جهانی بود. کاهش قیمت اونس طلا در بازارهای ایران هم نمود یافت و سکه که بالای یک‌میلیون تومان معامله می‌شد به زیر این رقم کشیده شد. کشتی‌آرای، رئیس اتحادیه طلا و جواهر پیش‌بینی کرد در چندماه آینده قیمت طلا در همین سطح باقی بماند و نوسان چندانی نداشته باشد. اما در بازار آزاد طلای ایران، قیمت تمامی سکه‌ها به‌جز سکه گرمی، افزایشی بود.

خبر

نوبخت: حذف یارانه بُردرآمدها شروع شده

● **تسنیم:** رییس سازمان‌مدیریت‌وبرنامه‌ریزی گفت: حذف خانوارهای پردرآمد از مدت‌ها قبل در راستای تبصره۲۱ قانون بودجه شروع‌شده، اما ضرورت ندارد که رسانه‌ای شود و درباره آن در رسانه‌ها گزارش منتشر شود. محمدباقر نوبخت درباره مصوبه کمیسیون تلفیق برای حذف خانوارهای با درآمد بیش از دومیلیون تومان، گفت: کمیسیون تلفیق در مجلس متنی را تصویب‌کرده، اما وقتی این تبدیل به قانون می‌شود که در صحن علنی مجلس تصویب شود، ولی باید تاکید کنم که حذف خانوارهای پردرآمد از مدت‌ها قبل در راستای تبصره۲۱ قانون بودجه شروع‌شده، اما ضرورت ندارد که رسانه‌ای شود و درباره آن در رسانه‌ها گزارش منتشر شود. رییس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی در پاسخ به این سوال که چه گروه‌هایی برای حذف از یارانه، از سوی دولت شناسایی شده‌اند، گفت: نخست کسانی که در خارج از کشور زندگی می‌کنند و افزایش قیمت‌ها شامل آنها نمی‌شود و همچنین کسانی که درآمد‌های بالا دارند، که از سوی وزارت تعاون و رفاه درحال بررسی است.

نامه وزیر کار به جهانگیری

افزایش حق مسکن کارگران به دولت‌رفت

● **مهر:** علی ربیعی، وزیر کار، در نامه‌ای به معاون‌اول رییس جمهوری خواستار رسیدگی فوری هیات وزیران به مصوبه شورای‌عالی کار درباره افزایش حق مسکن کارگران از ۲۰هزار تومان به ۴۰هزار تومان از ابتدای سال۹۴ شد. ۲۰دی‌ماه سال‌جاری شورای‌عالی کار مصوبه‌ای را به پیشنهاد دولت درباره افزایش حق مسکن کارگران از ۲۰هزار تومان فعلی به ۴۰هزار تومان در ماه، تهیه و ارائه کرد که برای تصمیم‌گیری نهایی به‌منظور اجرایی‌کردن آن، باید هیات وزیران مصوبه شورای‌عالی کار را تایید کند.

دستورات جدید زنگنه به غول‌های نفتی ایران؛ خرید یا اجاره دکل حفاری خارجی ممنوع شد

● **مهر:** مدیرعامل شرکت‌ملی‌نفت‌ایران در نامه‌ای به تمام شرکت‌های نفتی دستور توقف خرید یا اجاره کالا یا دکل خارجی را به شرکت‌های زیرمجموعه خود ابلاغ کرد. پس از انتقاد برخی از پیمانکاران شرکت‌ملی‌نفت‌ایران مبنی بر پایان‌کاردادن به فعالیت‌توسعه حفاری برخی از دکل‌های ایرانی در طرح توسعه فازهای پارس‌جنوبی، مدیرعامل شرکت‌ملی‌نفت‌ایران دستورات جدیدی به‌منظور خرید یا اجاره دکل خارجی صادر کرد.براین‌اساس رکن‌الدین جوادی، معاون وزیر نفت، در نامه‌ای به شرکت‌های بزرگ توسعه‌ای و بهره‌برداری نفتی ایران همچون مناطق نفت‌خیز جنوب، مناطق نفت‌خیزمرکزی، مودنسی و مجتمع تأکید می‌شود، فلات‌قاره، نفت و گاز اوردان، نفت و گاز پارس و شرکت‌ملی حفاری دستور داد تا خرید یا اجاره کالا یا دکل خارجی ممنوع شود. در نامه جوادی، مدیرعامل شرکت‌نفت، خطاب به غول‌های بهره‌بردار نفتی ایران آمده است: «همان‌طور که قبلاً مکرر اعلام شده است و مجدداً تأکید می‌شود، ضرورت دارد ترتیبی اتخاذ کنید، تا مادامی‌که کالای ساخت داخل و دکل حفاری دریایی و خشکی با مالکیت ایرانی و شرایط مناسب وجود دارد، خرید یا اجاره کالا یا دکل خارجی ممنوع است. بنابراین ضرورت دارد موضوع یادشده مدت‌ودجه و مراقبت لازم قرار گیرد.»

قائم‌مقام وزیر نیرو:

به سمت ورشکستگی منابع آب پیش می‌رویم

● **تسنیم:** قائم‌مقام وزیر نیرو گفت: ما از میزان آب موجود، ۸۰ تا ۸۵درصد منابع خود را مصرف می‌کنیم، درحالی‌که استاندارد مصرف جهانی ۴۰درصد است و این وضعیت ما را به‌سمت ورشکستگی منابع آب پیش می‌برد. ستار محمودی در اولین همایش سراسری مدیران امور و روسای ادارات منابع آب شهرستان‌های کشور، اظهار کرد: مهم‌اکنون در دنیا آب به‌نام طلای آبی نامیده می‌شود و نوبت این است که به‌عنوان یک‌سند مستند، آب به این نام مطرح شود.

مدیرفنی شرکت‌ملی نفتکش خبرداد ۷۰حمله ناموفق درزدان دریایی به نفتکش‌های ایرانی در ۶سال اخیر

● **تسنیم:** مدیرفنی و عملیات ناوگان شرکت‌ملی‌نفتکش، با بیان اینکه دردان دریایی از سال ۲۰۰۸ تاکنون، ۷۰حمله به نفتکش‌های ایرانی انجام داده‌اند، گفت: خوشبختانه همه این حملات ناموفق بوده است. اکبر جیل‌عاملی در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، با بیان اینکه کمترین میزان حملات دردان دریایی به نفتکش‌های ایرانی مربوط به سال ۲۰۱۳ با چهار مورد و بیشترین آن مربوط به سال۲۰۱۱ با ۲۳ مورد حمله بوده است.